

Vilhelm Buhls antisabotagetale

Taler

Vilhelm Buhl
Statsminister

Dato

2. september 1942

Omstændigheder

Talen blev holdt som en reaktion på modstandsbevægelsens stigende antal sabotageaktioner, der truede forholdet mellem besættelsesmagten og den danske regering. Talen var således et forsøg på at beskytte samarbejdspolitikken.

Der er ved de forskellige Lejligheder blevet sagt, at den danske Befolkning i det store og hele loyalt har efterlevet Kongens og Regeringens Opfordringer til at undlade enhver Handling og enhver Udtalelse, som kun var egnet til at vanskeliggøre de Bestræbelser, der saavel fra officielt Hold, som fra ansvarsbevidst, privat Side udfoldes for vedblivende at sikre Opretholdelsen af Ro og Orden her i Landet.

Dette er sagt med Rette. Langt den overvejende Del af Befolkningen har indset, at det for det danske Samfundsliv under Besættelsen og for Bevarelsen af vore folkelige og nationale Værdier er af fundamental Betydning at undgaa ethvert Uromoment. Og Befolkningens gennemgaaende korrekte Holdning har da ogsaa været den afgørende Forudsætning for, at Forholdene her i Landet har kunnet faa Lov til at udvikle sig efter den Linie, der blev lagt fast den 9. April 1940, og som har sit Udgangspunkt i de den Gang fra tysk Side givne Tilsagn.

Der er imidlertid forekommet Undtagelsestilfælde, hvor danske i Uforstand har foretaget sig Handlinger eller i Ord og Skrift er fremkommet med Udtalelser, som er i Strid med den Politik, Regeringen fører, og de Anskuelse, der af det besindige Flertal af Befolkningen næres med Hensyn til den Holdning, vi bør indtage under de herskende Forhold. Til Trods for at der i adskillige saadanne Tilfælde er grebet alvorligt ind fra Statsmagtens Side, forekommer det dog stadigvæk, at ubesindige Elementer er paa Færde og foretager sig Handlinger, som er egnet til at forstyrre Ro og Orden og dermed volde Landet Vanskeligheder.

Der er navnlig i den senere Tid forekommet nogle Tilfælde af Sabotage overfor den tyske Værnemagt her i Landet, og det er disse beklagelige Tilfælde, som giver mig Anledning til her at sige nogle alvorlige Ord til Eftertanke.

Sabotage i den Forstand, der her er Tale om, er Ødelæggelse eller Beskadigelse af Værdier, som direkte eller indirekte er af krigsmæssig Betydning for en krigsførende Part. Til Sabotage regnes derfor ikke blot Ødelæggelse eller Beskadigelse af egentlig Krigsmateriale, men ogsaa ulovlige Handlinger, som tilsigter en Forstyrrelse af Trafikmidler og af Forsyninger fra de offentlige Værker og lignende, eller som gaar ud paa en Forringelse af det civile Livs Produktionsmidler eller Tilintetgørelse af samfundsvigtige Frembringelser indenfor en krigsførende Parts Interesse.

Sabotage er en af de alvorligste Forbrydelser, der kan begaas mod et krigsførende Land, og i Almindelighed kendes der for saadanne Forbrydelser i de krigsførende Lande kun een Straf, nemlig Dødsstraf. Det vil sikkert være almindelig bekendt, at selv Handlinger, der tilsyneladende er forholdsvis uskyldige, og som, hvis de forekom i Fredstid, kun vilde blive belagt med ringe Straf som Tingsbeskadigelse, under Krigstid i de krigsførende Lande bliver betragtet ud fra Synspunktet Sabotage og som Følge deraf for Gerningsmanden medfører den ubønhørlige Konsekvens, at han maa bøde med Livet. Danmark er ikke et krigsførende Land, og vi har med Hensyn til Retsplejen i Sager om Forbrydelser mod den tyske Værnemagt hidtil kunnet opretholde den Ordning, at disse Sager paadømmes ved dansk Domstol, uanset at vor nugældende Lovgivning ikke hjemler Straf af samme Strenghed som tysk Militærstraffelov.

Men det maa ikke glemmes, at Danmark med den geografiske Beliggenhed, vort Land nu engang har, og den Stilling vi for Tiden befinder os i, af Tyskland maa betragtes som et Forbindelsesled i den tyske Front mod Vest, og at Tysklands Interesse i Bekæmpelsen af Forbrydelser mod Værnemagten derfor principielt bliver den samme her som i de øvrige Lande og Omraader, der er under tysk militær Kontrol.

Og endvidere maa det ikke glemmes, at det først og fremmest er en dansk Statsinteresse at undgaa Sabotagehandling, og det være sig mod Trafikmidler, offentlige Forsyningsindretninger etc. eller mod den tyske Værnemagts Materiel. Direkte eller indirekte er det vort eget Land, der kommer til at lide mest under Følgerne af saadanne Handlinger.

Den danske Regering føler derfor et stort Ansvar med Hensyn til Bekæmpelsen af Sabotage og lignende Forbrydelser, og ud fra dette Ansvar vilde det med Rette kunne bebrejdes mig, dersom jeg ikke talte ganske aabent om de her omhandlede meget alvorlige Spørgsmaal.

Det siger sig selv, at Regeringen stadig med den yderste Strengthed vil forfølge Sabotage og anden Forbrydelse mod den tyske Værnemagt med de i vor Lovgivning hjemlede Midler, og der vil fra Politiets Side blive sat ind med al Kraft paa Løsningen af de Opgaver, disse Sager frembyder. Thi Opretholdelse af Ro og Orden maa for Regeringen staa som den første Pligt under Varetagelsen af vort Lands Interesser i denne Situation.

Men Regering og Politi formaar ikke alene at skabe den Ro og Sikkerhed, som er en Betingelse for, at Forholdene ogsaa fremefter kan udvikle sig som hidtil. Hertil kræves Medarbejde af alle gode Kræfter i vort Folk, af alle dem, der har Indsigt og Indflydelse paa andre, af hvem et Lederhverv er betroet.

Jeg appellerer derfor til alle danske Kvinder og Mænd og vil saa indtrængende, som det er mig muligt, lægge hver enkelt paa Sinde at være virksom for, at Besindighedens Aand stadig kommer til at raade i vort Folk. Og jeg vil navnlig gerne rette denne Appel til Ungdommens Ledere i Skoler, Foreninger og Sammenslutninger af enhver Art, idet jeg beder hver enkelt om at gøre sit bedste for at forhindre, at ungdommelige Elementer i Ubesindighed og Uforstand lader sig forlede til at begaa Handlinger, der under de nuværende Forhold maa betegnes som intet mindre end Dødsens Alvor.

Vær med til at gøre det klart for alle, og navnlig for de unge, at den, der begaar Sabotage eller hjælper med dertil eller overfor Myndighederne tilbageholder Viden om Sabotageplaner eller undlader at medvirke til Opklaring af Sabotage, handler mod sit Fædrelands Interesser.

Fra dem, hvis Maal det er at undergrave et godt Forhold mellem Tyskland og Danmark, hvilende paa gensidig Hensyntagen og Forstaaelse, mangler det ikke paa Tilskyndelser til at søge en Konfliktsituation bragt til Veje her i Landet, og i Propagandaen her blander sig ogsaa Røster fra danske i Udlandet. Tænk paa, hvor skæbnesvangert det vilde være at give efter for saadanne Opfordringer, skæbnesvangert ikke blot for den enkelte, men for Land og Folk. Lad ikke de faa

ubesindige og hensynsløse faa Lov til at drive deres Spil og Ødelægge den rolige Tilstand, som alle besindige danske vil værne om. Men vær med til at fastholde dette selvfølgelige Krav: At Borgere i et af Tyskland besat ikke krigsførende Land maa undlade at foretage Handlinger, der direkte eller indirekte gaar ud paa at ramme den tyske Værnemagt, som i alle Tilfælde først og fremmest vil komme vort eget Land til Skade.

Det er mit Haab, at vi ved fælles Hjælp paa det gældende Lovgivningsgrundlag kan komme dette Onde, som hedder Sabotage mod den tyske Værnemagt, til Livs, saaledes at man ikke kommer til at staa overfor den Situation, at der rejses Spørgsmaal om Tilstrækkeligheden af vor nugældende Straffelovgivning eller overhovedet om vor Adgang til selv at holde Justits paa dette Omraade.

Lad mig til Slut [...] sammenfatte det, jeg har sagt i en Henvisning til de Ord, Kongen personlig føjede til Regeringens Opraab af 9. April 1940: Under disse for vort Fædreland saa alvorlige Forhold opfordrer jeg alle i By og paa Land til at vise en fuldt ud korrekt og værdig Optræden, da enhver uoverlagt Handling eller Ytring kan faa de alvorligste Følger. Disse Ord maa enhver, der vil vort Fædrelands Vel, lægge sig dybt paa Sinde.

Kilde

www.danmarkshistorien.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Anden Verdenskrig

Relateret

Vilhelm Buhls tale ved Rigsdagens åbning
6. oktober 1942

Thorvald Staunings meddelelse om den tyske hærs indmarch i Danmark
9. april 1940

Vilhelm Buhls tale ved Rigsdagens åbning
2. oktober 1945

John Christmas Møllers radiotale 6. september
6. september 1942

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/vilhelm-buhls-antisabotagetale-1942>